

Migranți în detenție

A se vedea, de asemenea, fișele tematice [„Copii migranți însoțiți, ținuți în detenție”](#) și [„Minori străini neînsoțiți, ținuți în detenție”](#).

„[...] [P]rivarea de libertate impusă străinilor, însoțită de garanții adecvate oferite persoanelor care fac obiectul acesteia, este acceptabilă doar pentru a permite statelor să combată imigrația ilegală, respectându-și totodată angajamentele internaționale, în special cele asumate în temeiul [Convenției de la Geneva din 1951 privind statutul refugiaților](#) și al [Convenției europene a drepturilor omului](#). Preocuparea legitimă a statelor de a dejuca tentativele tot mai frecvente de eludare a restricțiilor aplicate imigrației nu trebuie să priveze solicitantii de azil de protecția acordată de aceste convenții [...] Curtea [Europeană a Drepturilor Omului] trebuie să țină seama de situația specială a acestor persoane atunci când trebuie să aprecieze conformitatea modalităților de executare a măsurii detenției în raport cu dispozițiile Convenției [pentru apărarea drepturilor omului] [...] Statele trebuie să acorde o atenție deosebită art. 3 din Convenție, care consacră una dintre valorile fundamentale ale societăților democratice și interzice în termeni absoluți tortura și pedepsele sau tratamentele inumane ori degradate, indiferent de circumstanțe și acțiunile victimei [...]” (*M.S.S. împotriva Belgiei și Greciei* (cererea nr. 30696/09), hotărârea Marii Camere din 21 ianuarie 2011, pct. 216-218).

Privarea de libertate/Restrângerea libertății de circulație

[Amuur împotriva Franței](#)

25 iunie 1996

Reclamanții, resortisanți somalezi – trei frați și o soră – născuți între 1970 și 1975, au sosit în Franța prin Siria în martie 1992. Potrivit susținerilor acestora, ulterior răsturnării regimului președintelui Siyad Barr, viața lor era în pericol în Somalia. Nu au fost admiși pe teritoriul francez pe motiv că aveau pașapoarte false. Aceștia s-au plâns că au fost ținuți în zona de tranzit a Aeroportului Paris-Orly timp de 20 de zile înainte de a fi trimiși înapoi în Siria.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din [Convenția europeană a drepturilor omului](#). Aceasta a constatat că art. 5 din Convenție era aplicabil întrucât deținerea reclamanților în zona de tranzit era echivalentă în practică cu o privare de libertate. Acea privare de libertate nu a fost legală deoarece dispozițiile aplicabile ale legislației franceze în vigoare la vremea respectivă nu au permis instanțelor ordinare să examineze condițiile în care erau deținuți străinii ori să impună o limită a duratei deținerii lor. De asemenea, aceste dispoziții nu prevedeau asistență juridică, umanitară și socială.

Shamsa împotriva Poloniei

27 noiembrie 2003

Reclamanții, doi frați, sunt resortisanți libieni care au fost arestați în Varșovia fără acte de identitate sau permise de ședere valabile. S-a dispus expulzarea lor în termen de 90 de zile; aceștia au fost privați de libertate în vederea expulzării. Autoritățile au încercat de trei ori executarea deciziei de expulzare, dar în zadar, și asta parțial din cauză că frații au refuzat să coopereze. Conform legislației poloneze, o decizie de expulzare se execută în termen de 90 de zile; în caz contrar, persoana respectivă trebuie eliberată. Reclamanții s-au plâns că au fost arestați, în vederea expulzării, de poliția de frontieră a aeroportului Varșovia într-o zonă de tranzit ulterior datei la care ar fi trebuit să fie eliberați conform legislației poloneze, și anume 25 august 1997. Cu toate acestea, autoritățile au continuat executarea măsurii de expulzare, fără temei legal, ulterior expirării termenului-limită legal și până la 3 octombrie 1997, când reclamanții au fost duși la spital de poliție pentru examinare și au plecat.

Curtea a subliniat că detenția pe o perioadă de câteva zile care nu a fost dispusă de o instanță, un judecător sau altă persoană autorizată prin lege să exercite puterea judecătorească nu poate fi considerată „legală” în sensul art. 5 § 1 (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție. Având în vedere că deținerea reclamanților în perioada 25 august – 3 octombrie 1997 nu a fost „prevăzută de lege” sau „legală”, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 1** din Convenție.

Riad si Idiab împotriva Belgiei (a se vedea și *infra*, la „Condiții de detenție”)

24 ianuarie 2008

Reclamanții, resortisanți palestinieni, s-au plâns, în special, de condițiile în care au fost deținuți în zona de tranzit a Aeroportului Național Bruxelles în urma intrării lor ilegale pe teritoriul Belgiei.

Curtea a hotărât că deținerea reclamanților în zona de tranzit nu a fost legală, constituind o **încălcare a art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție. De asemenea, a concluzionat că deținerea reclamanților mai mult de 10 zile în acel spațiu a constituit un tratament inuman și degradant, respectiv o **încălcare a art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție.

Nolan si K. împotriva Rusiei

12 mai 2009

Reclamantul, resortisant american, s-a plâns că, în data de 2 iunie 2002, la întoarcerea sa dintr-un scurt sejur în străinătate, a fost închis timp de 9 ore într-o cameră de deținere la Aeroportul Sheremetyevo din Moscova și, deși avea o viză rusească valabilă, nu i s-a permis reintrarea în Rusia.

Curtea a constatat că condițiile în care reclamantul a fost ținut peste noapte în zona de tranzit a Aeroportului din Moscova au fost echivalente în practică cu o privare de libertate, pentru care răspunzătoare au fost autoritățile ruse. Având în vedere lipsa de accesibilitate și previzibilitate a Condițiilor de trecere a frontierei, Curtea a concluzionat că sistemul național nu a reușit să-l protejeze pe reclamant de privarea arbitrară de libertate, ceea ce constituie o **încălcare la art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție.

Khlaifia si altii împotriva Italiei

15 decembrie 2016 (Marea Cameră)

Cauza a avut ca obiect deținerea într-un centru de primire din Lampedusa și ulterior pe nave ancorate în portul Palermo, precum și repatrierea în Tunisia a migraților clandestini debarcați pe coasta Italiei în 2011 în timpul evenimentelor legate de „Primăvara arabă”.

Marea Cameră a hotărât că **au fost încălcate art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță), **art. 5 § 2** (dreptul de a fi informat în termenul cel mai scurt despre motivele privării de libertate) și **art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție. Aceasta a constatat, în special, că privarea de libertate a reclamanților fără niciun temei clar și accesibil nu a respectat principiul general al securității juridice și a fost incompatibilă cu necesitatea de a proteja persoana împotriva arbitrarului. Deciziile de returnare emise de autoritățile italiene nu au făcut nicio referire la temeiurile legale și faptice ale deținerii reclamanților, iar aceștia nu au fost informați în acest sens „în

termenul cel mai scurt". De asemenea, Marea Cameră a observat că sistemul juridic italian nu le-a oferit nicio cale de atac prin care să fi putut obține o hotărâre judecătorească privind legalitatea deținerii lor. În această cauză, Marea Cameră a hotărât totodată că **nu a fost încălcat art. 4** (interzicerea expulzării colective de străini) **din Protocolul nr. 4** la Convenție, **nici art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție **combinat cu art. 4 din Protocolul nr. 4, nici art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante), în ceea ce privește atât condițiile din centrul de primire și asistență inițială din Lampedusa, cât și condițiile de pe navele din portul Palermo, **dar că a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) **combinat cu art. 3** în ceea ce privește lipsa unei căi de atac prin care reclamantii ar fi putut face plângere împotriva condițiilor în care au fost ținuți în centrul de primire Lampedusa sau pe nave.

S.K. împotriva Rusiei (nr. 52722/15)

14 februarie 2017

Această cauză a avut ca obiect decizia autorităților ruse de privare de libertate a reclamantului, resortisant sirian, și de returnare în țara sa natală. Reclamantul s-a plâns, în special, de faptul că deținerea sa prelungită a fost arbitrară, având în vedere că nu putea fi returnat în Siria, precum și că nu exista nicio procedură internă pe care să o fi putut folosi pentru efectuarea controlului judecătoresc asupra deținerii sale.

Curtea a hotărât că **au fost încălcate art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) **și art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție ca urmare a deținerii reclamantului în vederea executării sancțiunii administrative a returnării. Aceasta a observat, în special, că nici Codul privind infracțiunile administrative, nici altă legislație aplicabilă nu prevedea vreo procedură care i-ar fi permis reclamantului să supună controlului judiciar deținerea sa și să obțină eliberarea. De asemenea, nu exista nicio dispoziție care să impună reexaminarea deținerii sale în mod automat și periodic. Curtea a mai observat că deținerea în vederea expulzării poate fi compatibilă cu art. 5 § 1 din Convenție numai dacă procedura de expulzare este în curs de desfășurare și este executată cu diligența necesară și numai dacă deținerea este legală, nu arbitrară. În această cauză, ar fi trebuit să fie suficient de evident pentru autoritățile ruse în februarie și martie 2015 că expulzarea reclamantului în Siria nu era posibilă și puțin probabilă ca urmare a agravării conflictului din Siria. Prin urmare, autoritățile erau obligate să aibă în vedere măsuri alternative pentru reclamant. Cu toate acestea, ulterior emiterii deciziei de deținere într-un centru de deținere special pentru străini, măsura nu a mai fost reexaminată. În fine, în temeiul **art. 46** (forța obligatorie și executarea hotărârilor) din Convenție, Curtea a indicat în raport cu constatările făcute în temeiul art. 5 că ar fi oportună eliberarea fără întârziere a reclamantului și asta cel târziu în ziua următoare notificării că această hotărâre a rămas definitivă.

J.R. și alții împotriva Greciei (nr. 22696/16) (a se vedea și *infra*, la „Condiții de detenție”)

25 ianuarie 2018

Această cauză a avut ca obiect condițiile în care au fost deținuți trei resortisanți afgani în centrul de primire Vial de pe insula grecească Chios, precum și circumstanțele deținerii lor. Reclamantii s-au plâns, în special, de durata deținerii lor în centru, pe care au considerat-o arbitrară. De asemenea, s-au plâns că nu au primit nicio informație despre motivele deținerii lor, nici în limba maternă, nici în altă limbă.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție. A constatat, în special, că reclamantii au fost privați de libertate din prima lună petrecută în centru până la 21 aprilie 2016, când acesta a devenit centru semideschis. Cu toate acestea, Curtea a considerat că perioada de detenție de o lună, care avea scopul de a garanta posibilitatea returnării reclamantilor în temeiul Declarației UE-Turcia, nu era arbitrară și nu putea fi considerată „nelegală” în sensul art. 5 § 1 lit. f). Curtea a hotărât însă că **a fost încălcat art. 5 § 2** (dreptul de a fi informat în cel mai scurt termen asupra motivelor arestării) din Convenție, constatând că reclamantii nu au fost informați în mod corespunzător asupra motivelor arestării lor sau a căilor de atac disponibile pentru a contesta detenția.

K.G. împotriva Belgiei (nr. 52548/15)

6 noiembrie 2018

Această cauză a avut ca obiect arestarea și deținerea de 4 ori a unui solicitant de azil din motive de securitate în timp ce cererea sa de azil era prelucrată. În special, reclamantul a fost „pus la dispoziția Guvernului” și reținut cu acest temei timp de 13 luni.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție. A reținut, în special, că greutatea interesului public a cântărit în mod serios în decizia de menținere a reclamantului în detenție și nu a considerat că evaluarea instanțelor naționale a fost arbitrară. Curtea a considerat, de asemenea, că sănătatea persoanei în cauză nu a fost pusă în pericol și că aceasta a beneficiat de o atenție specială în cele 2 centre unde a fost cazat. În cele din urmă, Curtea a mai considerat că, având în vedere miza din cauză și faptul că autoritățile naționale au acționat cu diligența dorită, durata de „punere la dispoziția Guvernului” nu poate fi considerată ca fiind excesivă.

Z.A. și alții împotriva Rusiei (nr. 61411/15, 61420/15, 61427/15 și 3028/16) (a se vedea și *infra*, la „Condiții de detenție”)

21 noiembrie 2019 (Marea Cameră)

Această cauză a avut ca obiect reținerea prelungită, în zona de tranzit a Aeroportului Sheremetyevo din Moscova, a patru persoane din, respectiv, Irak, teritoriile palestinene, Somalia și Siria, care așteptau soluționarea de către autorități a cererilor de azil. Toți au părăsit în cele din urmă Rusia după ce au trăit în zona de tranzit. Reclamanții au susținut, în special, că reținerea lor în zona de tranzit reprezintă o privare ilegală de libertate.

Marea Cameră a hotărât, în special, că art. 5 § 1 (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție este aplicabil în speță pentru următoarele motive: prezența acestora în zona de tranzit nu a fost voluntară; reclamanții au fost lăsați pe cont propriu pe toată durata reținerii lor, care a durat între 5 luni și 2 ani, conform susținerilor acestora; nu au avut perspective realiste pentru a părăsi zona; autoritățile nu au respectat legislația internă cu privire la primirea solicitanților de azil. Având în vedere că reținerea reclamanților în zona de tranzit nu a avut bază legală, iar situația acestora a fost agravată de faptul că accesul la procedura de azil le-a fost împiedicat de detenție, Curtea a concluzionat că au fost **încălcate drepturile reclamanților protejate de art. 5 § 1** din Convenție.

Ilias și Ahmed împotriva Ungariei (a se vedea și *infra*, la „Condiții de detenție”)

21 noiembrie 2019 (Marea Cameră)

Această cauză avea ca obiect 2 solicitanți de azil originari din Bangladesh care au petrecut 23 de zile în zona de tranzit frontalieră din Ungaria înainte de a fi expulzați în Serbia după respingerea cererilor lor de azil. Reclamanții au susținut, în special, că au fost reținuți în zona de tranzit cu încălcarea art. 5 § 1 (dreptul la libertate și la siguranță) și art. 5 § 4 (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție.

Marea Cameră a hotărât, cu majoritate, că capetele de cerere formulate de reclamanți în temeiul **art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) și **art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție erau **inadmisibile**, considerând că art. 5 nu era aplicabil în speță pentru motivul că nu a existat o privare de libertate de facto în zona de tranzit. Curtea a considerat, în special, că reclamanții au intrat în zona de tranzit la inițiativa lor și aveau, în practică, posibilitatea de a se întoarce în Serbia, unde nici viața și nici sănătatea lor nu erau amenințate. Curtea a reținut, de asemenea, că temerile reclamanților de a nu putea avea acces la sistemul de azil din Serbia ori de a fi întorși în Grecia, exprimate în cadrul art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane sau degradante) din Convenție, nu erau suficiente pentru a le face șederea în zona de tranzit involuntară.

Cereri pendinte

[A.E. și T.B. împotriva Italiei și alte cereri \(nr. 18911/17, 18941/17 și 18959/17\)](#)

Cereri comunicate guvernului italian la 24 noiembrie 2017

Această cauză privește patru resortisanți sudanezi arestați în Ventimiglia și apoi transferați în centrul de criză din Taranto. Ulterior au fost transferați la Torino pentru a fi îmbarcați într-un avion cu destinația Sudan.

Curtea a comunicat cererile guvernului italian și a adresat întrebări părților în temeiul art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante), art. 5 § 1, § 2, § 3 și § 4 (dreptul la libertate și la siguranță), art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie, precum și a domiciliului) și art. 13 (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție.

Condiții de detenție

[Dougouz împotriva Greciei](#)

6 iunie 2001

Reclamantul, resortisant sirian, a fost ținut în arestul poliției în Grecia în vederea expulzării sale în Siria. A fost ținut câteva luni în secția de poliție din Drapetsona, unde, a susținut el, a fost închis într-o cameră supraaglomerată și murdară cu utilități sanitare și de dormit insuficiente, cu apă caldă insuficientă, fără aer curat sau lumină naturală și fără curte de plimbare. În aprilie 1998, a fost transferat la direcția de poliție unde, susține el, condițiile erau similare cu cele din centrul de detenție din Drapetsona, cu diferența că în camere existau lumină naturală și aer, precum și apă caldă suficientă. A rămas acolo până la 3 decembrie 1998, data expulzării sale în Siria.

Curtea a hotărât că condițiile de detenție a reclamantului din direcția de poliție și din centrul de detenție din Drapetsona, în special supraaglomerarea gravă și absența utilităților de dormit, combinate cu durata excesivă a detenției sale, au constituit un tratament degradant **contrar art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție.

[Riad și Idiab împotriva Belgiei](#) (a se vedea și *supra*, la „Privare de libertate”)

24 ianuarie 2008

Reclamanții, resortisanți palestinieni, s-au plâns în special de condițiile în care au fost deținuți în zona de tranzit a Aeroportului Național Bruxelles în urma intrării lor ilegale pe teritoriul Belgiei.

Curtea a considerat că deținerea reclamanților mai mult de 10 zile în zona de tranzit a constituit un tratament inuman și degradant, respectiv o **încălcare a art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. Prin însăși natura sa, era un loc conceput să primească persoane pentru perioade extrem de scurte de timp. Zona de tranzit, care le putea cauza deținuților un sentiment de singurătate, nu avea nicio zonă exterioară pentru plimbare sau exerciții fizice, nici structuri interne de restaurant, nici radio sau televiziune pentru a asigura contactul cu lumea exterioară; nu era în niciun fel adaptată cerințelor unei șederi mai mari de 10 zile.

[S.D. împotriva Greciei \(cererea nr. 53541/07\)](#)

11 iunie 2009

Reclamantul, resortisant turc, a fost deținut timp de 2 luni într-un centru de deținere într-un punct de frontieră din Grecia, după ce a intrat ilegal în țară. În timpul detenției sale, nu i s-a permis să meargă afară ori să facă apeluri telefonice și nu a avut acces la păături, cearșafuri curate sau apă caldă.

Curtea a concluzionat că reclamantul, deși era solicitant de azil, a îndurat condiții de detenție care au constituit un tratament degradant, respectiv o **încălcare a art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. Acesta a stat 2 luni într-o baracă prefabricată, fără posibilitate de a ieși în aer liber și fără acces la telefon, păături sau cearșafuri curate ori produse de igienă suficiente. Ulterior, a fost ținut în Patrou Rali și închis în cameră timp de 6 zile, în condiții inacceptabile, conform celor descrise de [Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratatamentelor sau Pedepselor Inumane sau](#)

[Degradante \(CPT\) în urma vizitei din februarie 2007.](#)

A.A. împotriva Greciei (nr. 12186/08)

22 iulie 2010

Reclamantul, resortisant palestinian, a fost arestat de poliția de transporturi maritime în apele teritoriale ale Greciei după ce a fugit din tabăra de refugiați în care locuia în Liban. A rămas în arestul poliției și a fost emisă o decizie de returnare în țara de origine. Acesta s-a plâns de condițiile mizerabile în care a fost ținut în centrul de detenție din Samos: podea cu cruste de murdărie pe care deținuții mâncau și, în cele mai multe cazuri, dormeau; grămezi de gunoi pe coridoare; hrană insuficientă pregătită în condiții neigienice; păduchi și boli de piele; ferestre barate de scânduri din lemn; toaletă și duș neseperate și fără apă caldă; accesul la o curte mică numai la bunăvoința gardienilor; imposibilitatea de a efectua apeluri telefonice; și supraaglomerare (centrul avea capacitate de 100 de persoane, dar găzduia 140-190).

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, atât în ceea ce privește condițiile de locuit din centrul de detenție, care pentru reclamant însemnau un tratament degradant, precum și lipsa de diligență din partea autorităților în acordarea asistenței medicale corespunzătoare. Susținerile reclamantului privind situația centrului în care a fost ținut timp de 3 luni au fost coroborate de o serie de rapoarte ale unor organizații internaționale și organizații neguvernamentale din Grecia. Acestea au semnalat următoarele probleme: supraaglomerare, condiții extrem de înghesuite și murdare, facilități sanitare comune pentru bărbați și femei și dărăpănate, zona de baie acoperită cu un cm de apă, lipsa posibilității de tratament spitalicesc, canalizare deficientă, mirosuri respingătoare, boli de piele infecțioase și violență în timpul arestărilor.

Abdolkhani si Karimnia împotriva Turciei (nr. 2)

27 iulie 2010

Reclamanții, doi resortisanți iranieni, au intrat în Turcia în iunie 2008 ca refugiați, sub mandatul Înalțului Comisariat al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR). Aceștia au fost arestați la un punct de control rutier deoarece pașapoartele lor s-au dovedit a fi false și au fost reținuți în sediul poliției din Hasköy.

Deși Curtea nu a putut verifica veridicitatea tuturor susținerilor reclamanților – ca urmare a faptului că guvernul turc nu a depus documente justificative – durata detenției și supraaglomerarea au fost suficiente pentru a concluziona că condițiile de detenție din sediul poliției din Hasköy au constituit un tratament degradant, respectiv o **încălcare a art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. Reclamanții au fost ținuți în subsolul sediului poliției timp de 3 luni. Chiar și în ipoteza că estimarea guvernului turc de 42 de deținuți în centru era corectă, deținerea atâtor de mulți oameni în 70 m², chiar și pentru o durată scurtă de o zi, constituia o supraaglomerare severă.

M.S.S. împotriva Belgiei și Greciei (nr. 30696/09)

21 ianuarie 2011 (Marea Cameră)

Reclamantul, resortisant afgan, a intrat în Uniunea Europeană prin Grecia. Ulterior a sosit în Belgia, unde a solicitat azil. În temeiul Regulamentului „Dublin II”,¹ a fost transferat înapoi în Grecia în iunie 2009. La sosirea pe aeroportul din Atena, a fost imediat plasat în detenție într-o clădire adiacentă, unde, potrivit relatărilor sale, a stat închis într-un spațiu mic împreună cu 20 alți deținuți, accesul la toaletă a fost restricționat, deținuții nu erau lăsați în aer liber, primeau foarte puțină mâncare și erau nevoiți să doarmă pe saltele murdare ori pe podeaua goală.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție de către Grecia ca urmare a condițiilor de detenție a reclamantului. Deși a fost ținut în detenție pentru o perioadă relativ scurtă, Curtea a considerat că au fost inacceptabile condițiile de detenție în care s-a aflat reclamantul în centrul de deținere. Aceasta a constatat că, în ansamblu, sentimentul de arbitrar, în

¹ „Sistemul Dublin” are ca scop stabilirea statului membru al UE căruia îi revine sarcina de a analiza o cerere de azil depusă pe teritoriul unuia dintre statele membre de un cetățean din afara UE. A se vedea, de asemenea, Fișă tematică [Cauzele „Dublin”](#).

inferioritate și anxietate pe care trebuie să le fi simțit reclamantul, precum și efectul profund pe care condițiile de detenție îl aveau în mod cert asupra demnității persoanei, au constituit un tratament degradant. În plus, în calitate de solicitant de azil, reclamantul era deosebit de vulnerabil, din cauza migrației sale și a experiențelor traumatice prin care probabil că a trecut.

În această cauză, Curtea a constatat, de asemenea, că **Grecia a încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție ca urmare a condițiilor de trai ale reclamantului în Grecia, precum și **art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) **combinat cu art. 3**, ca urmare a deficiențelor procedurii de azil aplicate în cazul reclamantului; iar Belgia **a încălcat art. 3**, atât ca urmare a faptului că l-a expus pe reclamant riscurilor aferente deficiențelor procedurii de azil din Grecia, cât și a faptului că l-a expus detenției și condițiilor de trai în Grecia care erau contrare art. 3, precum și **art. 13 combinat cu art. 3** ca urmare a lipsei unei căi de atac efective împotriva deciziei de expulzare emise împotriva reclamantului.

R.U. împotriva Greciei (nr. 2237/08) (a se vedea și *infra*, la „Contestarea legalității detenției”)

7 iunie 2011

Această cauză a avut ca obiect principiul și condițiile deținerii în Grecia a unui solicitant de azil turc de origine kurdă, precum și desfășurarea procedurii de azil.

Capătul de cerere al reclamantului privind condițiile sale de detenție era același și viza aceeași perioadă ca cel examinat de Curte în cauza *S.D. împotriva Greciei* (a se vedea *supra*), în care Curtea a hotărât că a fost încălcat art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, ca urmare a condițiilor generale de detenție predominante în centrele de detenție Soufli și Petrou Ralli. Curtea a ajuns la aceeași concluzie în cauza *R.U.*, și anume că **a fost încălcat art. 3** din Convenție. Deoarece în Grecia nu existau căi de atac care să permită reclamantului să facă plângere privind condițiile de detenție, Curtea a mai hotărât că **a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție.

A.F. împotriva Greciei (nr. 53709/11)

13 iunie 2013

Reclamantul, resortisant iranian, a intrat în Grecia și a fost arestat de autoritățile polițienești la postul de frontieră Feres. Potrivit susținerilor sale, autoritățile au refuzat să îi înregistreze cererea de azil politic. Acesta a fost ținut în sediul poliției de frontieră Feres din octombrie 2010 până în ianuarie 2011. Reclamantul s-a plâns de condițiile în care a fost deținut.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, ca urmare a condițiilor necorespunzătoare în care a fost ținut reclamantul. Curtea a luat act de rapoartele organizațiilor internaționale privind condițiile de detenție din postul de frontieră Feres, toate evidențiind lipsa acută de spațiu. Potrivit Raportului special al ONU pentru tortură și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, la data vizitei sale în octombrie 2010, se aflau 123 de deținuți într-un spațiu conceput pentru 28, în timp ce, potrivit ProAsyl, în decembrie 2010, se aflau 110 deținuți într-o cameră, iar Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratatelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT) a observat, de asemenea, că, în ianuarie 2011, fiecare deținut dispunea de aproximativ un m² sau mai puțin în unele camere.

Horshill împotriva Greciei

1 august 2013

Reclamantul, resortisant străin în curs de expulzare, a fost ținut succesiv timp de 15 zile în două secții de poliție după ce a depus cerere de azil. Acesta s-a plâns, în special, de condițiile de detenție din sediul celor două secții de poliție.

Curtea a considerat că reclamantul a fost supus unui tratament degradant care a dus la **încălcarea art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. Acesta a fost ținut timp de 15 zile în două secții de poliție. Timp de 4 zile a suferit condiții de supraaglomerare. Camerele dintr-o secție de poliție erau amplasate la subsol și astfel erau lipsite de lumină naturală. În ambele secții de poliție, camerele nu aveau dușuri alăturate, iar deținuții nu puteau să meargă afară ori să participe la activitatea fizică. Curtea a reiterat faptul că secțiile de poliție nu erau locuri adecvate pentru deținerea persoanelor care așteptau executarea unei măsuri administrative.

Sakir împotriva Greciei

24 martie 2016

Această cauză a avut ca obiect lovirea reclamantului în 2009 în centrul din Atena, soldată cu spitalizarea sa, precum și condițiile în care a fost deținut într-o secție de poliție după externarea sa.

Curtea a constatat **încălcarea art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) **și încălcarea art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție în ceea ce privește condițiile de detenție a reclamantului în secția de poliție Aghios Panteleimon din Atena. Aceasta a constatat, în special, că poliția nu a verificat la spital dacă starea de sănătate a reclamantului permitea privarea sa de libertate. Curtea a observat că, în pofida unor dispoziții specifice din partea medicilor săi, au existat deficiențe în modul în care s-a ținut seama de situația sa medicală și starea sa de vulnerabilitate. În plus, nu a existat o cale de atac efectivă care să permită reclamantului să facă plângere privind condițiile de detenție. În această cauză, Curtea a constatat totodată încălcarea art. 3 din Convenție în ceea ce privește desfășurarea cercetărilor efectuate în urma lovirii reclamantului.

J.R. și alții împotriva Greciei (nr. 22696/16) (a se vedea și *supra*, la „Privare de libertate”)

25 ianuarie 2018

Această cauză a avut ca obiect condițiile în care au fost deținuți trei resortisanți afgani în centrul de primire Vial de pe insula grecească Chios, precum și circumstanțele detenției lor. Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, constatând că, în această cauză, nu fusese atins nivelul de gravitate necesar pentru ca detenția reclamanților să fie considerată tratament inuman sau degradant. Curtea a constatat, în special, că faptele în cauză au avut loc în momentul unei creșteri excepționale și acute a fluxurilor migratorii în Grecia, ceea ce a cauzat dificultăți organizatorice, logistice și structurale. În acest sens, a reiterat faptul că, având în vedere caracterul absolut al art. 3, factorii asociați unui tot mai mare aflux de migranți nu puteau scuti statele de obligația lor de a se asigura că toate persoanele private de libertate sunt deținute în condiții compatibile cu respectarea demnității umane. În cazul de față, Curtea a observat că mai multe organizații neguvernamentale au vizitat centrul și au confirmat unele dintre susținerile reclamanților cu privire la starea generală de acolo. Pe de altă parte, Curtea a constatat că Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT) nu a avut prea multe critici față de condițiile din centru, mai ales în ceea ce privește aspectele care ar fi putut avea legătură cu situația reclamanților. Criticile sale s-au axat în principal pe îngrijirea medicală, lipsa informațiilor corespunzătoare și a asistenței juridice și calitatea slabă a apei potabile și a hranei. Din dosar reiese că aceste probleme nu erau de natură să îi afecteze excesiv pe reclamanți în sensul art. 3 din Convenție. În ultimul rând, Curtea a observat că detenția reclamanților a fost scurtă, și anume 30 de zile.

Kaak și alții împotriva Greciei (a se vedea și *infra*, la „Contestarea legalității detenției”)

3 octombrie 2019²

Această cauză a avut ca obiect condițiile de detenție ale resortisanților sirieni, afgani și din teritoriile palestiniene din așa-numitele „hotspots” din Vial și Souda (Grecia), precum și legalitatea detenției în aceste centre. Persoanele în cauză s-au plâns, în special, de condițiile de detenție din aceste centre care, conform susținerilor acestora, le puneau integritatea psihică și fizică în pericol. Au denunțat atât calitatea, cât și cantitatea hranei distribuite și insuficiența medicamentelor. Au subliniat, de asemenea, suprapopularea centrelor care făceau condițiile materiale de cazare periculoase. În cele din urmă, au arătat lipsa instalațiilor capabile să asigure securitatea și siguranța femeilor și copiilor, categorii de persoane extrem de vulnerabile.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție cu privire la condițiile de detenție ale reclamanților. Curtea a considerat, în special, că autoritățile au făcut tot ce se putea aștepta în mod rezonabil de la ele în centrul de la Vial pentru a îndeplini obligația de preluare și protecție a minorilor

² Hotărârea va deveni definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 (hotărâri definitive) din Convenția europeană a drepturilor omului.

neînsoțiți. Ceilalți reclamanți au fost transferați imediat - sau în 10 zile - din centrul Vial în centrul Souda. Curtea a hotărât, de asemenea, că, în centrul de la Souda, condițiile de detenție nu au constituit un tratament inuman sau degradant.

Z.A. și alții împotriva Rusiei (nr. 61411/15, 61420/15, 61427/15 și 3028/16) (a se vedea și supra, la „Privarea de libertate”)

21 noiembrie 2019 (Marea Cameră)

Această cauză a avut ca obiect reținerea prelungită, în zona de tranzit a Aeroportului Sheremetyevo din Moscova, a patru persoane care așteptau soluționarea de către autorități a cererilor de azil. Toți au părăsit în cele din urmă Rusia după ce au trăit în zona de tranzit. Reclamanții au susținut, în special, că au dormit pe saltele așezate pe sol, în zona de îmbarcare a aeroportului, în permanență luminată și zgomotoasă, că nu au avut posibilitatea de a se spăla și că au mâncat rații de urgență furnizate de Înaltul Comisariat al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR).

Marea Cameră a hotărât **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție ca urmare a tratamentelor degradante la care au fost supuși reclamanții în zona de tranzit a aeroportului. Observând, mai întâi, că numeroase state se confruntă în prezent cu un aflux crescător de migranți și solicitanți de azil, Curtea subliniază că nu subestimează greutatea și presiunea situației în care se găsesc statele respective și are cunoștință, în special, de dificultățile ce implică primirea migranților și a solicitanților de azil la sosirea acestora pe marile aeroporturi internaționale. Astfel, reamintește că interzicerea tratamentelor inumane și degradante este o valoare fundamentală a societăților democratice și, de asemenea, o valoare de civilizație strâns legată de respectarea demnității umane, care se găsește chiar în inima Convenției. În speță, Curtea a considerat că, privite în ansamblu, condițiile materiale deplorabile pe care reclamanții au trebuit să le îndure (să doarmă în zona de tranzit, în permanență luminată și zgomotoasă, și să nu aibă la grup sanitar și la echipamente de bucătărie) pe o perioadă așa de lungă, precum și totala lipsă de îngrijire a persoanelor în cauză de către autorități sunt analizate, față de fiecare reclamant, ca un tratament degradant.

Ilias și Ahmed împotriva Ungariei (a se vedea și supra, la „Privarea de libertate”)

21 noiembrie 2019 (Marea Cameră)

Această cauză avea ca obiect 2 solicitanți de azil care au petrecut 23 de zile în zona de tranzit frontalieră din Ungaria înainte de a fi expulzați în Serbia după respingerea cererilor lor de azil. Reclamanții s-au plâns, în special, de condițiile de detenție din zona de tranzit. Marea Cameră a hotărât, cu majoritate, că **nu a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție ca urmare a condițiilor de trai ale reclamanților în zona de tranzit. S-a reținut, în special, că, având în vedere condițiile materiale din zona de tranzit, durata șederii și posibilitățile care le-au fost oferite să aibă contacte cu alți solicitanți de azil, cu reprezentanți ai Înaltului Comisariat al Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR), cu ONG-uri și cu un avocat, situația denunțată de reclamanți nu a atins nivelul minim de gravitate necesar pentru a constitui un tratament inuman în sensul art. 3. Marea Cameră a hotărât, în schimb, încălcarea art. 3 din Convenție ca urmare a expulzării reclamanților în Serbia, considerând, în special, că autoritățile maghiare nu și-au îndeplinit obligația care le revenea în temeiul art. 3 de a evalua riscurile la care s-au expus reclamanții, de a nu avea acces la procedura de azil în Serbia sau de a face obiectul unei expulzări în lanț și de a fi trimiși în Grecia, unde condițiile de viață în centrul de refugiați erau deja catalogate contrare art. 3.

Cereri pendinte

Bilalova împotriva Poloniei (nr. 23685/14)

Cerere comunicată guvernului polonez la 13 iulie 2014

Această cauză are ca obiect detenția timp de 3 luni a reclamantului și a celor 5 copii ai săi, cu vârste cuprinse între 4 și 10 ani, într-un centru supravegheat pentru străini din Polonia, în vederea expulzării lor în Rusia.

Curtea a adus cererile la cunoștința guvernului polonez și a adresat părților întrebări în temeiul art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante), art. 5 (dreptul la libertate și la siguranță) și art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din

Convenție.

A.E. și T.B. împotriva Italiei și alte cereri (nr. 18911/17, 18941/17 și 18959/17)

Cereri comunicate guvernului italian la 24 noiembrie 2017

A se vedea *supra*, la „Privare de libertate”.

Migranți cu nevoi specifice (copii, persoane cu dizabilități, femei etc.)

Mubilanzila Mayeka și Kaniki Mitunga împotriva Belgiei

12 octombrie 2006

Această cauză a avut ca obiect detenția, timp de aproape 2 luni într-un centru de tranzit pentru adulți administrat de Oficiul pentru străini de lângă aeroportul din Bruxelles, a unei resortisante congoleze în vârstă de 5 ani care călătorea singură pentru a se alătura mamei sale, care obținuse statut de refugiat în Canada, și expulzarea sa ulterioară în țara de origine.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție ca urmare a condițiilor de detenție a minorei. Minora, în vârstă de doar 5 ani, a fost cazată timp de aproape 2 luni într-un centru inițial destinat adulților, deși nu era însoțită de părinți și nu era repartizată în grija vreunei persoane. Nu s-au luat măsuri suplimentare pentru a se asigura că aceasta primește consiliere și asistență educațională corespunzătoare din partea unei persoane desemnate special pentru ea. Într-adevăr, guvernul belgian a recunoscut că locul de deținere nu era adaptat nevoilor sale și că, în acel moment, nu existau structuri corespunzătoare. Din cauza vârstei foarte mici, a faptului că era străină ilegală într-o țară străină, a faptului că nu era însoțită de familia ei de care fusese separată și a faptului că fusese lăsată pe cont propriu, minora se afla într-o situație extrem de vulnerabilă. Curtea a constatat că măsurile luate de autoritățile belgiene nu au fost nici pe departe corespunzătoare în raport cu obligația lor de a avea grijă de minoră și posibilitățile pe care le aveau la dispoziție. Condițiile de detenție i-au cauzat minorei o suferință considerabilă. Autoritățile care au deținut-o nu aveau cum să ignore efectele psihologice grave pe care detenția sa în astfel de condiții le-ar fi avut asupra sa.

Palushi împotriva Austriei

22 decembrie 2009

Reclamantul, resortisant al Fostei Republici Socialiste Federative Iugoslavia în perioada evenimentelor, a susținut că a fost supus unor rele tratamente de către agenții de penitenciar în timpul detenției în penitenciarul Poliției din Viena în vederea expulzării sale pentru ședere ilegală. Supus imediat după aceea măsurii izolării, reclamantul s-a plâns în plus de neacordarea accesului la un medic.

Curtea a observat, în special, că, deși se afla deja de 3 săptămâni în refuz de hrană (cu riscurile aferente acestuia, cum ar fi pierderea cunoștinței), reclamantului i s-a aplicat măsura izolării pe baza evaluării un membru al personalului paramedical având doar pregătirea de bază, și i s-a refuzat accesul la un medic până în a treia zi de izolare. Cumulați, acești factori cu siguranță i-au cauzat suferințe și umilințe care depășesc nivelul inevitabil într-o situație de detenție. În opinia Curții, reclamantul a fost așadar supus unui tratament degradant ca urmare a neacordării asistenței medicale care se asigură în regim de izolare până când i s-a permis accesul la medic, ceea ce constituie o **încălcare a art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție.

Muskhadzhiyeva și alții împotriva Belgiei

19 ianuarie 2010

Reclamantii, o mamă și cei patru copii ai săi (cu vârste de 7 luni, 3 ani și jumătate, 5 și, respectiv, 7 ani la data faptelor) sunt resortisanți ruși de origine cecenă. După ce au fugit din Grozny (Cecenia) au ajuns în Belgia, unde au solicitat azil. Întrucât au stat ceva timp în Polonia, autoritățile poloneze au acceptat să se ocupe de aceștia, în temeiul Regulamentului „Dublin II³”. Prin urmare, la 21 decembrie 2006, autoritățile belgiene au emis o decizie de neacordare a permisiunii de ședere în Belgia și de obligare a acestora la părăsirea țării. La 22 decembrie 2006, au fost duși într-un centru de tranzit închis, administrat de Oficiul pentru Străini de lângă aeroportul din Bruxelles, unde erau ținuți

³ A se vedea *supra*, nota de subsol 1.

străinii (adulți necăsătoriți sau familii) în așteptarea expulzării lor din țară.

Curtea a constatat că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție cu privire la detenția celor patru copii, amintind că vulnerabilitatea extremă a unui copil era o preocupare esențială și avea prioritate față de statutul de străin ilegal. Era adevărat că, în această cauză, cei patru copii nu au fost separați de mama lor, dar acest lucru nu era suficient pentru a scuti autoritățile de obligația lor de a proteja copiii. Aceștia au fost ținuti mai mult de o lună într-un centru închis, care nu era conceput pentru a găzdui copii, fapt confirmat de mai multe rapoarte citate de Curte. Curtea s-a referit, de asemenea, la îngrijorarea exprimată de medici independenți cu privire la starea de sănătate a copiilor.

Rahimi împotriva Greciei (a se vedea și *infra*, la „Contestarea legalității detenției”)

5 aprilie 2011

Această cauză a avut ca obiect, în special, condițiile în care un minor, migrant din Afganistan intrat ilegal în Grecia, a fost ținut în centrul de detenție din Pagani de pe insula Lesbos și eliberat ulterior în vederea expulzării sale.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție în ceea ce privește condițiile de detenție a reclamantului în centrul de detenție din Pagani. Având în vedere neluarea în considerare a situației individuale deosebit de vulnerabile a reclamantului și a condițiilor de detenție din centrul Pagani, care erau atât de grave încât constituiau un afront la adresa demnității umane, Curtea a considerat că reclamantul a fost supus unui tratament degradant, chiar dacă detenția sa a durat doar 2 zile.

Popov împotriva Franței

19 ianuarie 2012

Reclamanții, un cuplu căsătorit, resortisanți din Kazahstan și însoțiți de cei doi copii, au solicitat azil în Franța, dar cererea lor a fost respinsă, la fel și cererile pentru permis de ședere. În august 2007, reclamanții și copiii lor, pe atunci în vârstă de 5 luni și 3 ani, au fost arestați la domiciliu și reținuți de poliție; în ziua următoare au fost transferați la aeroportul Charles-de-Gaulle pentru a fi duși înapoi în Kazahstan. Zborul a fost însă anulat, iar reclamanții și copiii lor au fost duși la centrul de detenție administrativă din Rouen-Oissel, care avea autorizație pentru a primi familii.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție în ceea ce privește condițiile de detenție a copiilor. Deși familiile erau separate de alți deținuți în centrul din Rouen-Oissel, singurele paturi disponibile erau unele din fier pentru adulți, care erau periculoase pentru copii. De asemenea, nu existau locuri de joacă sau activități pentru copii, iar ușile automate de la camere erau periculoase pentru aceștia. Comisarul Consiliului European pentru Drepturile Omului și Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT) au subliniat că stresul, insecuritatea și atmosfera ostilă din aceste centre erau nocive pentru copiii de vârste mici, fiind contrare principiilor internaționale privind protecția copilului, potrivit cărora autoritățile trebuie să facă tot ce le stă în putință pentru a evita deținerea copiilor pentru perioade îndelungate. Detenția de 2 săptămâni, chiar dacă nu era excesivă în sine, ar putea părea foarte îndelungată pentru copiii aflați într-un mediu nepotrivit vârstei lor. Condițiile în care copiii reclamanților au fost obligați să trăiască împreună cu părinții lor într-o situație de vulnerabilitate deosebită, accentuată de detenția lor, nu putea decât să le provoace suferință și să aibă repercusiuni psihologice grave. Cu toate acestea, **nu a fost încălcat art. 3** din Convenție în ceea ce privește condițiile de detenție a părinților; faptul că nu au fost separați de copiii lor în timpul detenției cu siguranță le-a atenuat sentimentul de neputință, suferință și frustrare care în mod necesar le-au fost determinate de șederea în centrul de detenție administrativă.

Mahmundi și alții împotriva Greciei

31 iulie 2012

Această cauză a avut ca obiect detenția unei familii afgane, inclusiv a patru minori și a unei femei gravide în 8 luni, în centrul de detenție Pagani de pe insula Lesbos.

Curtea a hotărât că condițiile de detenție a reclamanților au constituit un tratament inuman și degradant, respectiv o **încălcare a art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. Aceasta a subliniat, în special, absența oricărei

supravegheri specifice în cazul reclamantilor, în pofida situației speciale a minorilor și a femeii însărcinate. De asemenea, a observat că organizațiile neguvernamentale au constatat că nu s-a înregistrat nicio îmbunătățire a situației din centrul Pagani, în pofida constatărilor anterioare alarmante.

Aden Ahmed împotriva Maltei

23 iulie 2013

Această cauză are ca obiect detenția unei resortisante somaleze în Malta ulterior intrării sale ilegale în februarie 2009 în țară, cu barca, pentru a solicita azil.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. S-a declarat îngrijorată de condițiile în care reclamanta a fost deținută în centrul de detenție Lyster Barracks, în special de posibila expunere a persoanelor la frig, lipsa personalului feminin din centrul de detenție, lipsa totală de acces la aer liber și mișcare pe perioade de până la 3 luni, hrana necorespunzătoare și vulnerabilitatea deosebită a reclamantei pe fondul sănătății sale fragile și a circumstanțelor emoționale personale. Aceasta a suferit anterior un avort spontan în timpul detenției și, de asemenea, a fost separată de copilul ei mic. În ansamblu, condițiile respective, în care trăise timp de 14 luni și jumătate ca imigrant deținut, au constituit un tratament degradant.

A se vedea, de asemenea: **Abdi Mahamud împotriva Maltei**, hotărârea din 3 mai 2016.

Asalya împotriva Turciei

15 aprilie 2014

Reclamantul, palestinian, paraplegic și imobilizat în scaun cu roțile, s-a plâns în special de condițiile de detenție din Centrul din Kumkapı de primire și cazare a străinilor (Turcia), în așteptarea deportării sale, în principal din cauza dotărilor neadecvate – lipsa lifturilor și a toaletelor turcești – pentru deținuții imobilizați în scaun cu roțile precum reclamantul.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, ca urmare a condițiilor de detenție a reclamantului din Centrul de primire și cazare a străinilor Kumkapı. Curtea a observat, în special, că, în speță, nu existau dovezi ale unei intenții clare de umilire sau înjosire a reclamantului. Cu toate acestea, a considerat că detenția reclamantului în condiții în care a fost privat de unele din necesitățile minime ale unei vieți civilizate, precum dormitul într-un pat sau posibilitatea de a folosi toaleta de câte ori era necesar, fără să fie nevoit să apeleze la ajutorul unor străini, nu era compatibilă cu demnitatea umană a acestuia și că aceasta a agravat suferința mentală cauzată de natura arbitrară a detenției sale, indiferent de perioada relativ scurtă a acesteia. În aceste circumstanțe, Curtea a constatat că reclamantul a fost supus unui tratament degradant.

Mohamad împotriva Greciei

11 decembrie 2014

Această cauză a avut ca obiect condițiile și legalitatea detenției reclamantului, minor neînsoțit în momentul arestării sale, la postul de frontieră Soufli, în vederea expulzării sale.

Curtea a hotărât că **au fost încălcate art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție ca urmare a condițiilor de detenție a reclamantului la postul de frontieră Soufli **și art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție **coroborat cu art. 3**, ca urmare a lipsei unei căi de atac prin care să poată face plângere privind acele condiții. De asemenea, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție în această cauză, observând că reclamantul a fost arestat și deținut în pofida statutului său de minor neînsoțit și că, la împlinirea vârstei majoratului, autoritățile i-au prelungit detenția fără a lua nicio măsură pentru expulzarea sa.

A.B. și alții împotriva Franței (nr. 11593/12)

12 iulie 2016

Această cauză a avut ca obiect, în primul rând, detenția administrativă a unui minor timp de 18 zile în cadrul unei proceduri de deportare îndreptate împotriva părinților săi.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție în ceea ce privește copilul reclamantilor, constatând că, având în vedere vârsta minorului și durata și condițiile detenției sale în centrul de detenție administrativă, autoritățile l-au supus unui tratament care a depășit nivelul de gravitate prevăzut la art. 3. Curtea a observat, în special, că, în cazul în care părinților li se aplica

măsura detenției administrative, copiii erau de facto privați de libertate. Curtea a recunoscut că această privare de libertate, care decurgea din decizia legitimă a părinților de a nu-i încredința altor persoane, nu era în principiu contrară dreptului intern. Cu toate acestea, Curtea a hotărât că prezența în detenție administrativă a unui copil care își însoțea părinții era compatibilă cu Convenția doar dacă autoritățile naționale stabileau că au luat această măsură de ultimă instanță numai după ce au verificat, în circumstanțele specifice, că nu se putea aplica nicio altă măsură mai puțin restrictivă. În ultimul rând, Curtea a observat că autoritățile nu au luat toate măsurile necesare pentru a executa măsura expulzării cât mai repede posibil, limitând astfel timpul petrecut în detenție. În absența unui risc deosebit de sustragere, detenția administrativă cu o durată de 18 zile părea disproporționată față de scopul urmărit. În această cauză, Curtea a hotărât, de asemenea, că au fost încălcate art. 5 § 1 (dreptul la libertate și la siguranță) și art. 5 § 4 (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității detenției) din Convenție în privința copilului reclamantilor, precum și art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție în privința copilului și a părinților săi.

A se vedea, de asemenea: [A.M. și alții împotriva Franței \(nr. 24587/12\)](#), [R.C. și V.C. împotriva Franței \(nr. 76491/14\)](#), [R.K. și alții împotriva Franței \(nr. 68264/14\)](#) și [R.M. și alții împotriva Franței \(nr. 33201/11\)](#) hotărârile din 12 iulie 2016.

Mahamed Jama împotriva Maltei

26 noiembrie 2015

Reclamanta, resortisant somalez, era deținută în contextul imigrării la data introducerii cererii. Aceasta s-a plâns, în special, de condițiile detenției sale și a susținut că detenția sa timp de peste 8 luni a fost arbitrară și nelegală.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție ca urmare a condițiilor detenției reclamantei. De asemenea, a hotărât că **nu a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție în privința detenției reclamantei în așteptarea soluționării cererii sale de azil, dar că **a fost încălcat art. 5 § 1** în privința arestării sale ulterior deciziei pronunțate în legătură cu cererea sa de azil. De asemenea, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție, constatând că reclamantul nu a avut la dispoziție o procedură corespunzătoare pentru contestarea legalității deținerii sale.

A se vedea, de asemenea: [Moxamed Ismaacil și Abdirahman Warsame împotriva Maltei](#), hotărârea din 12 ianuarie 2016.

Sh.D. și alții împotriva Greciei, Austriei, Croatiei, Ungariei, Macedoniei de Nord, Serbiei și Sloveniei (nr. 14165/16)

13 iunie 2019

Cauza a avut ca obiect condițiile de ședere în cazul a 5 minori migranți afgani neînsoțiți care au intrat în Grecia în 2016, având vârsta, la momentul respectiv, de 14-17 ani. În special, 2 reclamanți s-au plâns de condițiile lor de ședere în secțiile de poliție din Polykastro și Filiata, unde au fost plasați în „reținere pentru protecție”, iar 4 reclamanți s-au plâns de șederea lor în centrul Idomeni. 3 reclamanți au mai susținut că reținerea lor pentru protecție în centrele de reținere ale secțiilor de poliție din Polykastro, Filiata și Agyos Stefanos ar trebui analizată ca o privare ilegală de libertate.

Curtea a hotărât că plângerile îndreptate împotriva Austriei, Croației, Ungariei, Macedoniei de Nord, Serbiei și Sloveniei sunt **inadmisibile** ca vădit nefondate. A constatat că Grecia **a încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. Pe de o parte, Curtea a reținut că condițiile de detenție la care au fost supuși cei 3 reclamanți în mai multe secții de poliție sunt echivalentul unui tratament degradant și a subliniat că detenția în aceste centre putea da naștere, în cazul persoanelor în cauză, de sentimente de izolare cu lumea exterioară cu consecințe potențial negative asupra bunăstării lor fizice și mintale. Pe de altă parte, Curtea a observat că autoritățile nu au făcut tot ce se aștepta în mod rezonabil de la ele pentru a îndeplini obligația de a îngriji și proteja 4 reclamanți – care au trăit o lună în centrul de la Idomeni într-un mediu neadaptat pentru adolescenți –, obligație care îi revenea statului elen față de persoane foarte vulnerabile având în vedere vârsta lor. De asemenea, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție în privința a 3 reclamanți, considerând că plasarea acestora în centre de reținere la nivelul secțiilor de poliție se analizează ca o

privare de libertate, guvernul elen neexplicând pentru ce motiv autoritățile au decis plasarea acestora în secții de poliție – și în condiții de detenție degradante – și nu în alte locuri de cazare provizorii. Prin urmare, detenția acestor reclamanți nu a fost legală.

G.B. și alții împotriva Turciei (nr. 4633/15)

17 octombrie 2019⁴

Cauza a avut ca obiect reținerea unei mame și a celor 3 copii mici ai acesteia în așteptarea expulzării din Turcia. Au fost eliberați după aproape 4 luni de privare de libertate în urma introducerii unei serii de căi de atac în fața instanțelor interne pentru contestarea legalității detenției lor. Reclamanții s-au plâns față de condițiile de deținere din centrul din Kumkapi, în special suprapopulare, condiții proaste de igienă și lipsa exercițiului în aer liber, afirmând că, la centrul din Gaziantep, condițiile erau chiar mai rele. Au susținut, de asemenea, că detenția lor a fost nelegală, iar mecanismul de control judiciar pentru contestarea legalității detenției nu a avut caracter efectiv.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție ca urmare a condițiilor la care reclamanții au fost supuși, în așteptarea expulzării, în centrele de deținere din cauză. S-a reținut că guvernul turc nu a reușit să demonstreze netemeinicia afirmațiilor reclamanților conform cărora au fost cazați în dormitoare suprapopulate, cu ieșiri rare la aer proaspăt, fiind constant expuși la fumul de țigară al altor deținuți și neputând să obțină hrană corespunzătoare pentru copii. Curtea a reținut că asemenea condiții erau în mod vădit nefavorabile chiar și pentru adulți, și cu atât mai mult pentru cei 3 reclamanți, care erau persoane vulnerabile. Curtea a mai hotărât că **a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție **coroborat cu art. 3** din cauza lipsei căilor de atac efective care le-ar fi permis reclamanților să se plângă cu privire la starea detenției în centrul din Kumkapi. În cele din urmă, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) **și art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție. În ceea ce privește vigilența specială cerută ca urmare a situației speciale a reclamanților, a considerat, în special, că atât judecătoria, cât și Curtea Constituțională nu și-au îndeplinit obligația de a proceda la un control rapid și efectiv al legalității detenției persoanelor în cauză.

Contestarea legalității detenției

Abdolkhani și Karimnia împotriva Turciei

22 septembrie 2009

Reclamanții, resortisanți iranieni și foști membri ai Organizației Poporului Mojahedin din Iran, erau ținuti, la data depunerii cererii, în Centrul de primire și cazare a străinilor din districtul Gaziosmanpaşa al oraşului Kırklareli (Turcia).

Curtea a hotărât că, în absența unor dispoziții legale clare care să stabilească procedura pentru dispunerea și prelungirea măsurii detenției în vederea expulzării și să stabilească termene pentru o astfel de deținere, sistemul național nu i-a protejat pe reclamanți împotriva detenției arbitrare și, în consecință, detenția acestora nu putea fi considerată „legală”, constituind o **încălcare a art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție.

Curtea a constatat, de asemenea, că autoritățile naționale nu le-au comunicat niciodată reclamanților motivele detenției lor, această măsură nefiind urmarea unor acuzații în materie penală, ci una legată de controlul imigrării. Rezultă că **a fost încălcat art. 5 § 2** din Convenție.

Având în vedere constatările că reclamanților li s-a refuzat asistența juridică și că nu au fost informați despre motivele detenției lor, dreptul reclamanților de a contesta măsura detenției a fost lipsit de orice fond efectiv. Guvernul turc nici măcar nu a susținut că reclamanții aveau

⁴ Hotărârea va deveni definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 (hotărâri definitive) din [Convenția europeană a drepturilor omului](#).

la dispoziție vreo procedură prin care legalitatea detenției lor ar fi putut fi examinată de o instanță. Prin urmare, Curtea a concluzionat că sistemul juridic turc nu le-a acordat reclamantilor o cale de atac prin care să poată obține controlul judecătoresc privind detenția lor, ceea ce constituie o **încălcare a art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție.

A se vedea, de asemenea: **Ghorbanov și alții împotriva Turciei**, hotărârea din 3 decembrie 2013.

Mikolenko împotriva Estoniei

8 octombrie 2009

Reclamantul, resortisant rus, s-a plâns că, în urma refuzului autorităților estoniene de a-i prelungi permisul de ședere, a fost deținut ilegal în 2003 într-un centru de expulzare și ținut acolo o perioadă excesivă, până la eliberarea sa în 2007.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție, constatând că motivele detenției reclamantului – măsură luată în vederea expulzării sale – nu au rămas valabile pe întreaga perioadă de detenție din cauza lipsei unei perspective reale a expulzării sale și din cauza neîndeplinirii procedurilor cu diligența necesară de către autoritățile interne.

Louled Massoud împotriva Maltei

27 iulie 2010

Cauza a vizat un resortisant algerian care era născut în 1960 și care, la data introducerii cererii, era deținut în cazarma Safi (Malta). Acesta a ajuns în Malta în iunie 2006 cu o barcă și a fost imediat reținut. Ulterior a fost acuzat și condamnat pentru ajutorul acordat altora pentru a intra în Malta. După executarea pedepsei închisorii a fost eliberat, dar a fost imediat transferat într-un centru de detenție pe o perioadă mai mare de 18 luni.

Curtea a constatat că **au fost încălcate art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) și **art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție ca urmare a detenției reclamantului pe o perioadă mai mare de 18 luni, durata maximă permisă în conformitate cu o politică introdusă în Malta în 2005 cu privire la imigranți ilegali, refugiați și integrare.

Rahimi împotriva Greciei (a se vedea și *supra*, la „Condiții de detenție”)

5 aprilie 2011

Această cauză a avut ca obiect detenția, într-un centru de detenție pentru adulți, a unui minor străin neînsoțit. Reclamantul a susținut, în special, că nu a fost informat despre motivele arestării sale sau eventualele căi de atac în acest sens.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție. A constatat că detenția reclamantului a avut temei legal și avea scopul de a asigura expulzarea sa. În principiu, durata detenției sale – 2 zile – nu putea fi considerată nerezonabilă în vederea atingerii scopului respectiv. Cu toate acestea, autoritățile elene nu au luat în considerare interesul superior al reclamantului, care era minor, și nu au analizat posibilitatea înlocuirii detenției cu o măsură mai puțin drastică. Acești factori au determinat Curtea să se îndoiască de buna-credință a autorităților în executarea măsurii detenției. În concluzie, Curtea a hotărât că detenția reclamantului nu a fost „legală” în sensul art. 5 § 1 din Convenție.

De asemenea, Curtea a constatat **încălcare art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție. Practic, reclamantul nu a putut să contacteze un avocat. În plus, broșura de informare care prezenta unele căi de atac existente fusese redactată într-o limbă pe care nu ar fi înțeles-o, deși interviul cu el s-a desfășurat în limba sa maternă. Reclamantul a fost, de asemenea, înregistrat ca minor însoțit, deși nu avea niciun tutore care să poată acționa în calitate de reprezentant legal al său. În consecință, chiar și în ipoteza că ar fi fost efective căile de atac, Curtea nu a văzut cum le-ar fi putut exercita reclamantul.

R.U. împotriva Greciei (nr. 2237/08) (a se vedea și *supra*, la „Condiții de detenție”)

7 iunie 2011

Această cauză a avut ca obiect detenția, în Grecia, a unui solicitant de azil turc de etnie

kurdă, care susținea că a fost torturat în Turcia, și desfășurarea procedurii de azil.

Curtea a constatat că **a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție. Privarea de libertate a reclamantului avea scopul de a garanta posibilitatea expulzării sale. Curtea a subliniat, în această privință, că legislația greacă permitea doar detenția în vederea expulzării în cazul în care expulzarea putea fi executată. De asemenea, a observat că, atât în dreptul grec, cât și în cel internațional, un solicitant de azil nu putea fi expulzat până când cererea sa nu era soluționată definitiv. Aceasta era și situația reclamantului (cererea de azil în curs de prelucrare), iar când instanța administrativă a decis, la 15 mai 2007, menținerea sa în detenție, cunoștea situația deoarece s-a referit în mod explicit la cererea de azil.

Curtea a mai hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție. Nici o dispoziție din legislația elenă nu acorda instanței competența de a examina legalitatea și oportunitatea unei decizii de menținere a unei persoane în detenție în vederea expulzării sale. În orice caz, judecătorii care au soluționat cauza reclamantului nu au examinat această chestiune.

M. și alții împotriva Bulgariei (nr. 41416/08)

26 iulie 2011

Această cauză a avut ca obiect detenția în vederea expulzării din Bulgaria a unui resortisant afgan, tată a doi copii mici, și imposibilitatea de a contesta efectiv situația sa.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție. Reclamantul a fost deținut timp de 2 ani și 8 luni și jumătate. Deși expulzarea sa a fost dispusă în decembrie 2005, autoritățile au făcut abia în februarie 2007 prima încercare de a obține un act de identitate pentru a face posibilă expulzarea. Mai mult, acestea au repetat cererea abia după 1 an și 7 luni. În tot acest timp, reclamantul a rămas în detenție. În plus, guvernul bulgar a demonstrat între timp că a încercat să îl trimită într-o altă țară sigură. În consecință, detenția reclamantului nu a fost justificată pe toată durata ei, având în vedere lipsa diligenței din partea autorităților bulgare.

Curtea a mai hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție. Reclamantul a susținut, în două procese diferite, că detenția sa, dispusă prin două acte diferite, în decembrie 2005 și octombrie 2006, a fost nelegală. În primul proces, instanțele au refuzat să examineze apelul său, iar în al doilea proces instanțele au stabilit doar, după aproape 2 ani și jumătate, că al doilea ordin a fost semnat de un funcționar neautorizat. Prin urmare, autoritățile nu i-au acordat reclamantului posibilitatea de a contesta într-un termen scurt în fața instanței legalitatea detenției sale în vederea expulzării.

A se vedea, de asemenea: **Amie și alții împotriva Bulgariei**, hotărârea din 12 februarie 2013.

Auad împotriva Bulgariei

11 octombrie 2011

Reclamantul, apatrid de origine palestiniană, a sosit în Bulgaria în mai 2009 și în scurt timp a solicitat azil. Fiind acuzat de terorism (în special de participare în mai mult de 10 asasinat), în noiembrie 2009 s-a dispus expulzarea reclamantului în Liban pe motivul securității naționale. A rămas în detenție până în mai 2011, adică perioada maximă (18 luni) permisă de legislația bulgară în vederea expulzării. După eliberare a rămas în Sofia, fiind obligat să se prezinte zilnic la secția de poliție locală.

Curtea a constatat **încălcarea art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție deoarece motivele pentru care reclamantul fusese ținut în detenție, și anume expulzarea în curs, nu au rămas valabile pentru întreaga durată a detenției sale ca urmare a nedesfășurării procedurii cu diligența necesară de către autoritățile bulgare.

Mathloom împotriva Greciei

24 aprilie 2012

Această cauză a avut ca obiect detenția unui resortisant irakian timp de peste 2 ani și 3 luni în vederea expulzării sale, deși se dispusese liberarea sa condiționată.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție. A constatat, în special, că legislația elenă privind detenția persoanelor a căror

expulzare a fost dispusă de instanțe nu stabilea o durată maximă și, prin urmare, nu îndeplinea cerința de previzibilitate prevăzută la art. 5 § 1 din Convenție.

M.A. împotriva Ciprului (nr. 41872/10)

23 iulie 2013

Această cauză a avut ca obiect detenția unui kurd sirian de către autoritățile cipriote și preconizata sa expulzare în Siria în urma unei operațiuni desfășurate de poliție dimineața devreme pentru îndepărtarea sa și a altor kurzi din Siria dintr-o tabără de lângă clădirile guvernului din Nicosia, în semn de protest împotriva politicii guvernului cipriot în domeniul azilului.

În general, Curtea a constatat că **a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție cu privire la întreaga perioadă de detenție a reclamantului deoarece autoritățile interne nu au executat măsura în conformitate cu o procedură prevăzută de lege. Singura cale de atac, existentă în dreptul intern, care i-ar fi permis reclamantului să obțină examinarea legalității detenției sale era prevăzută la art. 146 din Constituție. Curtea a hotărât că durata medie a unei astfel de proceduri, de 8 luni la momentul respectiv, era, fără îndoială, prea lungă în raport cu **art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție. În consecință, a existat o **încălcare** a acestei dispoziții.

Suso Musa împotriva Maltei

23 iulie 2013

Această cauză a vizat un solicitant de azil, care s-a declarat a fi din Sierra Leone. Reclamantul s-a plâns, în special, că detenția sa a fost nelegală și că nu a avut la dispoziție un mijloc eficient pentru a obține examinarea legalității detenției sale.

Curtea a constatat că **a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție. Detenția reclamantului înaintea soluționării cererii sale de azil a fost arbitrară. Condițiile din locul de deținere erau extrem de problematice în raport cu art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. Mai mult, autorităților le-a luat nejustificat de mult timp pentru a stabili dacă reclamantului ar fi trebuit să i se permită să rămână în Malta. În ceea ce privește durata detenției ulterior soluționării cererii de azil a reclamantului, Curtea a constatat că procedura de deportare nu s-a desfășurat cu diligența necesară. De asemenea, **a fost încălcat art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție deoarece reclamantul nu a avut posibilitatea de a obține examinarea într-un termen scurt a legalității detenției sale. În fine, în temeiul **art. 46** (forța obligatorie și executarea hotărârilor) din Convenție, Curtea a observat că problemele constatate în această cauză ar putea determina alte cereri similare. Prin urmare, aceasta a solicitat autorităților malteze să instituie un mecanism care să permită persoanelor care solicită examinarea legalității deținerii lor în contextul imigrării să obțină soluționarea cererii lor într-un termen rezonabil. De asemenea, Curtea a recomandat autorităților malteze să ia măsurile necesare pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție a solicitanților de azil și scurtarea duratei detenției acestora.

Kim împotriva Rusiei

17 iulie 2014

Această cauză a avut ca obiect detenția în vederea expulzării a unui apatrid, pe care autoritățile l-au considerat inițial resortisant uzbek. Reclamantul s-a plâns, în special, de condițiile detenției sale timp de 2 ani în centrul de detenție pentru străini. Acesta a susținut, de asemenea, că detenția sa a fost nelegală, atât din cauza duratei sale excesive, cât și a imposibilității executării deciziei de expulzare, precum și că nu a reușit să supună detenția sa controlului unei instanțe.

Curtea a hotărât că **au fost încălcate art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) **și art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție. În special, aceasta a constatat că reclamantul nu a avut la dispoziție nicio procedură pentru a contesta detenția sa și că a rămas în detenție deși nu exista o perspectivă reală de a-i asigura expulzarea. Prin urmare, autoritățile nu au dovedit diligența necesară în raport cu situația. În temeiul **art. 46** (forța obligatorie și executarea hotărârilor) din Convenție, Curtea a mai constatat, în special, că Rusia trebuia să ia măsurile

corespunzătoare pentru a asigura proceduri pentru a preveni rearestarea reclamantului și privarea sa de libertate pentru infracțiunile determinate de statutul său de apatrid. În această cauză, Curtea a constatat, de asemenea, că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție ca urmare a condițiilor de detenție a reclamantului.

Mahammad și alții împotriva Greciei

15 ianuarie 2015

Această cauză a avut ca obiect condițiile de detenție a reclamanților și legalitatea acestei detenții în centrul de detenție administrativă Fylakio din Grecia.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție ca urmare a deficiențelor procedurii de control al legalității detenției administrative a reclamanților. Curtea a mai constatat că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție ca urmare a condițiilor de detenție a reclamantului.

A.M. împotriva Franței (nr. 56324/13)

12 iulie 2016

Această cauză a avut ca obiect plângerea privind lipsa unei căi de atac efective pentru a contesta legalitatea unei măsuri de reținere dispuse față de un străin în Franța, care a dus la expulzarea acestuia din teritoriul francez. Reclamantul, resortisant tunisian, s-a plâns, în esență, de lipsa efectului suspensiv al apelului său asupra deciziei de expulzare și de caracterul excesiv de restrictiv al controlului judecătoresc realizat de instanța administrativă franceză cu privire la legalitatea acelei decizii.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție, constatând că reclamantul nu a beneficiat de o cale de atac efectivă în sensul acelei dispoziții. A observat, în special, că scopul art. 5 § 4 era de a acorda victimelor privărilor de libertate în sensul art. 5 § 1 din Convenție o protecție suficientă și efectivă împotriva tratamentului arbitrar. În măsura în care instanța administrativă franceză nu a fost în măsură să evalueze faptele inițiale pentru care victima a riscat detenția, calea legală internă care permitea examinarea nu doar a legalității, ci și a oportunității deținerii, era insuficientă.

Khlaifia și alții împotriva Italiei

15 decembrie 2016 (Marea Cameră)

A se vedea *supra*, la „Privarea de libertate”.

S.K. împotriva Rusiei (nr. 52722/15)

14 februarie 2017

A se vedea *supra*, la „Privarea de libertate”.

O.S.A. și alții împotriva Greciei (nr. 39065/16)

21 martie 2019

Această cauză a avut ca obiect condițiile de detenție ale reclamanților, resortisanți afgani din centrul din Vial situat pe insula Chios, precum și aspecte legate de legalitatea detenției lor, controlul judiciar, precum și informațiile care le-au fost oferite.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție. S-a reținut, în special, că, ținând cont de circumstanțe, reclamanții nu s-au putut plânga față de deciziile prin care s-a dispus expulzarea și prelungirea detenției lor. Curtea a arătat, de asemenea, că, fiind de naționalitate afgană, reclamanții nu înțelegeau decât limba lor – farsi – și au beneficiat de asistența unor avocați. Actele remise lor de către autorități erau redactate în greacă și nu precizau instanța administrativă competentă. În cele din urmă, în mod similar cauzei *J.R și alții împotriva Greciei* (*supra*, la „Privarea de libertate”), Curtea a hotărât că detenția reclamanților a fost totuși legală, iar pragul de gravitate cerut pentru a fi calificată drept tratament inuman ori degradant nu fusese atins.

Kaak si altii împotriva Greciei (a se vedea și *supra*, la „Condiții de detenție”)

3 octombrie 2019⁵

Această cauză a avut ca obiect condițiile de detenție ale resortisanților sirieni, afgani și din teritoriile palestiniene din așa-numitele „hotspots” din Vial și Souda (Grecia), precum și legalitatea detenției în aceste centre. Persoanele în cauză s-au plâns, în special, de neacordarea de asistență juridică gratuită, precum și de lipsa unei instanțe administrative la Chios, fapte care au făcut contestarea privării de libertate să fie imposibilă în practică și, prin urmare, arbitrară.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 5 § 4** (dreptul ca o instanță să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) și că **nu a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție. A reamintit că, în jurisprudența sa, a statuat că termenul de o lună la centrul din Vial nu poate fi considerat excesiv având în vedere îndeplinirea formalităților administrative necesare în speță. În plus, durata detenției reclamanților, odată ce și-au exprimat intenția de a formula o cerere de azil, a fost relativ scurtă. În schimb, reclamanții, care nu au fost asistați de un avocat, nu au putut înțelege conținutul broșurii de informații și, în special, întregul material privind diferitele posibilități de atac oferite de dreptul intern.

G.B. si altii împotriva Turciei (nr. 4633/15)

17 octombrie 2019⁶

A se vedea *supra*, la „Condiții de detenție”.

Texte și documente

A se vedea, în special:

- **Ghid asupra jurisprudenței Convenției europene a drepturilor omului – Imigrație**, întocmit de Jurisconsultul Curții (disponibil doar în engleză)
- **Manual de drept european în materie de azil, frontiere și imigrație**, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene / Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2013
- Reprezentantul Special al Secretarului General al Consiliului Europei pentru migrație și refugiați **[pagina web](#)**

Contact presă:

Tel.: +33 (0)3 90 21 42 08

⁵ Hotărârea va deveni definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 (hotărâri definitive) din [Convenție](#).

⁶ Hotărârea va deveni definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 (hotărâri definitive) din [Convenție](#).